

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/39/2018
Identifikačné číslo spisu: 6714216513
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6714216513.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu MIJAS spol. s r. o., so sídlom Medený Hámor 25, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 31 580 645, zastúpeného Mgr. Štefanom Lišiakom, advokátom, so sídlom Robotnícka 8, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 14 155 371, proti žalovanému Letisko Sliač, a.s., so sídlom Letisko Sliač, 962 31 Sliač, IČO: 36 633 283, zastúpenému Ulianko & partners, s.r.o., so sídlom Nám. SNP 27, 960 01 Zvolen, IČO: 36 856 517, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoR/9/2017-283 z 25. októbra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoR/9/2017-283 z 25. októbra 2017 a rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 14Cb/26/2014-225 z 15. decembra 2016 sa z r u š u j ú a v e c s a v r a c i a na ďalšie konanie Okresnému súdu Zvolen.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 14Cb/26/2014-225 z 15. decembra 2016 zamietol žalobu a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1 V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. VK51/2013 z 3. novembra 2014, vydaného Rozhodcovským súdom pri Slovenskej arbitrážnej komore s. r. o., so sídlom V. P. Tótha 1081/17, 960 01 Zvolen (ďalej aj „rozhodcovský súd“), ktorým bola zamietnutá jeho žaloba o zaplatenie 138.633,37 eur s príslušenstvom a žalovanému bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia v sume 5.917,63 eur. Zrušenie rozhodcovského rozsudku navrhol z dôvodov podľa ust. § 40 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení platnom a účinnom v čase podania žaloby (ďalej aj „zákon č. 244/2002 Z. z.“ alebo „zákon o rozhodcovskom konaní“), pretože na vydaní rozhodcovského rozsudku sa zúčastnil rozhodca, ktorého vylúčenie ako účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť a bola porušená aj zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania.

1.2. Na základe skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Zistený skutkový stav právne posúdil podľa ust. § 40 ods. 1, § 41 ods. 1, § 9 ods. 2, 4, 5, § 6 ods. 1, 3, § 4 ods. 1, 2, § 13, § 14 ods. 1, 2, § 17, § 26 ods. 1, 5, § 35, § 38 ods. 1, 2 a § 33 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z., ďalej podľa ust. § 15 ods. 3, § 18 ods. 1, § 19 ods. 1, 2 a § 28 ods. 1 Rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu (ďalej aj „Rokovací poriadok“) a tiež podľa ust. § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 až 4, § 5 ods. 2 Štatútu rozhodcovského súdu pri Slovenskej arbitrážnej komore, s. r. o. (ďalej aj „Štatút“). Zo zmluvy o dielo č. 1202/M/2012 z 8. februára 2012, uzavretej medzi stranami sporu, mal preukázané, že v čl. VII bode 12.7 sa zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vznikli a v budúcnosti z tejto zmluvy alebo v súvislosti s ňou vzniknú, budú rozhodované v rozhodcovskom konaní písomnou formou v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. jediným nezávislým rozhodcom Stáleho Rozhodcovského súdu pri Slovenskej arbitrážnej komore, s. r. o. podľa Rokovacieho poriadku tohto súdu. Zmluvné strany prehlásili, že rozhodnutiu, vydanému v rozhodcovskom konaní, sa podriadia s tým, že toto rozhodnutie bude pre nich konečné a záväzné. K žalobcom uplatneným dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že zákon č. 244/2002 Z. z. v ust. § 40 ods. 1 taxatívne stanovuje dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku, pričom tento taxatívny výpočet neumožňuje všeobecnému súdu v predmetnom konaní preskúmať vecnú správnosť, t. j. správnosť skutkových zistení a právneho posúdenia rozhodcovského rozsudku. Všeobecný súd môže skúmať len to, či boli splnené podmienky na prejednanie veci pred rozhodcovským súdom a či je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodov uvedených v ustanovení § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní.

1.3 Dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. f/ zákona č. 244/2002 Z. z. a spočívajúci v tom, že na vydaní rozsudku sa zúčastnil rozhodca, ktorého vylúčenie žalobca pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť, nebol - podľa názoru súdu prvej inštancie - v konaní zistený a žalobcom ani preukázaný. Z rozhodcovského spisu sp. zn. VK51/2013 vyplýva, že rozhodcovský súd listom z 12. apríla 2013 určil k prejednávaniu a rozhodnutiu sporu v rozhodcovskom konaní R., rozhodcu, ktorý bol zapísaný do zoznamu rozhodcov Rozhodcovského súdu pri Slovenskej arbitrážnej komore s. r. o., pričom ustanovený rozhodca prehlásil, že funkciu rozhodcu prijíma a že je nezaujatý vo vzťahu k účastníkom konania. Žalobca odmietol ustanoveného rozhodcu z dôvodu pochybnosti o jeho možnej nezaujatosti, k čomu ho viedlo prepojenie právneho zástupcu žalovaného JG. na tohto rozhodcu, ktoré spočívalo v skutočnosti, že advokát JG. je v spoločnosti Secure Tel, s. r. o. spoločníkom Y., resp. v spoločnosti SPURS Trading, s. r. o., bol spoločníkom F., konateľa Slovenskej arbitrážnej komory, s. r. o. a v spoločnosti Profit reality, s. r. o., spoločníkom Y., spoločníka Slovenskej arbitrážnej komory, s. r. o. Naviac, R. je zároveň konateľom Slovenskej arbitrážnej komory, s. r. o., čím žalobca odôvodňoval svoju obavu, že cez toto personálne prepojenie bude ustanovený rozhodca R. vo veci konať zaujato. Na preukázanie týchto tvrdení žalobca predložil výpisy z Obchodného registra, ako aj ďalšie listinné dôkazy - zmluvu o poskytovaní právnych služieb, uzavretú medzi R. a Ústrednou vojenskou nemocnicou SNP Ružomberok - FN, ako aj určenie rozhodcu R. v konaní sp. zn. VK36/2014, v ktorom bol žalovaným práve R..

1.4 O námietke zaujatosti, uplatnenej žalobcom, rozhodlo predsedníctvo rozhodcovského súdu v zložení Y. - predseda predsedníctva a F. - člen predsedníctva, a to rozhodcovským uznesením sp. zn. VK51/2013 z 20. októbra 2014 tak, že rozhodca R. nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania právnej veci žalobcu a žalovaného, vedenej pred rozhodcovským súdom pod sp. zn. VK51/2013. Ustanovený rozhodca následne vydal rozhodcovský rozsudok sp. zn. VK51/2013 z 3. októbra 2014, ktorého zrušenia sa žalobca v tomto konaní domáha. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že žalobca ako účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku využil svoje právo odmietnuť ustanoveného rozhodcu v lehote stanovenej v Rokovacom poriadku (15 dní odo dňa, keď sa dozvedel o okolnostiach preukazujúcich tvrdenú zaujatosť ustanoveného rozhodcu). Toto procesné právo vyplývalo žalobcovi z ust. § 9 ods. 4 zákona č. 244/2002 Z. z., keďže zmluvné strany sa v rozhodcovskej zmluve nedohodli na postupe podávania námietok. Rozhodca sa k námietke zaujatosti vyjadril a funkcie rozhodcu sa nevzdal, o čom svedčí úradný záznam z 20. júna 2014, založený v rozhodcovskom spise. Keďže R. bol jediným ustanoveným rozhodcom, o námietke zaujatosti bolo oprávnené rozhodnúť výlučne predsedníctvo rozhodcovského súdu v zmysle ustanovenia § 19 ods.

2 Rokovacieho poriadku, ktorý v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 244/2002 Z. z. upravoval postup konania pred rozhodcovským súdom. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca mohol dosiahnuť vylúčenie ustanoveného rozhodcu pred vydaním rozhodcovského rozsudku, pričom skutočnosť, že to nedosiahol, neznamená, že mu bolo odňaté jeho právo podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. f/ zákona č. 244/2002 Z. z. Všeobecný súd nemohol preskúmať vecnú správnosť uznesenia o nevyklúčení rozhodcu, ale len skutočnosť, či bolo žalobcovi zachované jeho procesné právo rozhodcu odmietnuť. To, že v danom prípade bolo rozhodnuté v jeho neprospech, nenaplnia zákonný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku. K námietke žalobcu - že v súvislosti s uznesením o nevyklúčení ustanoveného rozhodcu bolo porušené aj jeho právo podľa ustanovenia § 26 ods. 5, poslednej vety zákona č. 244/2002 Z. z. tým, že mu pred vydaním predmetného uznesenia nebolo doručené vyjadrenie rozhodcu k námietke zaujatosti - súd prvej inštancie uviedol, že porušenie tohto procesného práva nezistil. Na odôvodnenie uviedol, že z ustanovenia § 26 ods. 5 vyplýva, že účastníkom rozhodcovského konania je potrebné oznámiť obsah znaleckého posudku alebo listiny, z ktorých bude rozhodcovský súd vychádzať pri svojom rozhodovaní, z čoho možno vyvodíť, že ide o listiny predkladané účastníkmi rozhodcovského konania. Vyjadrenie rozhodcu k vznesenej námietke zaujatosti takouto listinou nie je. Z obsahu rozhodcovského spisu mal súd prvej inštancie tiež preukázať, že vyjadrenie rozhodcu nebolo doručované ani žalobcovi a ani žalovanému. Rozhodcovský súd preto v konaní nepochybil, pričom s námietkou zaujatosti, ako aj s vyjadrením rozhodcu k nej, sa v uznesení o nevyklúčení ustanoveného rozhodcu vysporiadal.

1.5 Súd prvej inštancie sa v konaní ďalej zaoberal námietkou žalobcu, že rozhodcovské uznesenie sp. zn. VK51/2013 z 20. októbra 2014 nebolo vydané rozhodcami, ale osobami nezapsanými v zozname rozhodcov daného rozhodcovského súdu, ktoré nespĺňali podmienky uvedené v ustanovení § 6 ods. 1 v spojení s ustanovením § 6 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. Po preskúmaní tejto námietky uviedol, že predmetné rozhodcovské uznesenie bolo vydané predsedníctvom rozhodcovského súdu v zložení Y. - predseda predsedníctva a F. - člen predsedníctva, a to v súlade s ustanovením § 9 ods. 4 zákona č. 244/2002 Z. z. a s ustanovením § 19 ods. 2 Rokovacieho poriadku. Za nesporné považoval, že tieto osoby v čase vydania rozhodcovského uznesenia skutočne neboli zapísané - ako rozhodcovia - v zozname rozhodcov rozhodcovského súdu. S poukazom najmä na ustanovenia § 3, § 4 ods. 1 a 2 a § 5 ods. 2 Štatútu, ako aj na ustanovenie § 6 zákona č. 244/2002 Z. z. však konštatoval, že zo žiadneho ustanovenia zákona, Rokovacieho poriadku a Štatútu nevyplýva podmienka, že členovia predsedníctva rozhodcovského súdu musia byť rozhodcami a takýto právny stav platil aj v čase vydania predmetného rozhodcovského uznesenia.

1.6 Žalobca za dôvod nezákonnosti rozhodcovského uznesenia sp. zn. VK51/2013 z 20. októbra 2014 označil tiež to, že nebolo procesne zvládnuté, keď na jeho vydanie mali byť primerane použité ustanovenia § 32 až § 37 zákona č. 244/2002 Z. z. a tiež ustanovenie § 4 ods. 4 Štatútu, pričom uznesenie bolo podpísané len predsedom predsedníctva a v rozhodcovskom spise sa tiež nenachádza žiadna zápisnica o hlasovaní, čo spôsobilo, že v konaní sa nemohol domôcť vylúčenia ustanoveného rozhodcu. K uvedenému súd prvej inštancie uviedol, že z ustanovenia § 32 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. vyplýva, že v rozhodcovskom konaní s viac, ako jedným rozhodcom, je na každé rozhodnutie rozhodcovského súdu potrebný súhlas väčšiny všetkých rozhodcov. Z odsekov 2 až 5 tohto ustanovenia je zrejmé, že upravuje postup pri rozhodovaní rozhodcovského súdu, ak v rozhodcovskej veci rozhodujú viacerí rozhodcovia. V ust. § 33 a nasl. zákona č. 244/2002 Z. z. je upravený procesný postup pri vydávaní rozhodcovského rozsudku, forma a obsah rozhodcovského rozsudku, jeho účinky, oprava a výklad a preskúmanie rozhodcovského rozsudku. Podľa názoru súdu prvej inštancie, z ustanovenia § 38 ods. 2, prvej vety citovaného zákona vyplýva, že na rozhodcovské uznesenie sa použijú primerane ustanovenia § 32 až § 37. Zo znenia týchto zákonných ustanovení možno vyvodíť, že je v nich upravená forma rozhodnutia v rozhodcovskom konaní, ktoré vydáva rozhodca. V danom prípade rozhodcovské uznesenie sp. zn. VK51/2013 z 20. októbra 2014 nebolo vydané rozhodcom, ale predsedníctvom rozhodcovského súdu, v zastúpení predsedom a členom predsedníctva. Z Rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu - konkrétne z ustanovenia § 19 ods. 2 - nevyplýva, akou formou rozhoduje predsedníctvo rozhodcovského súdu o odmietnutí rozhodcu. Ustanovenie § 4 ods. 4 Štatútu uvádza, že predsedníctvo je spôsobilé uznášať sa nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných členov, ak

je prítomná nadpolovičná väčšina jeho členov. Forma rozhodnutia predsedníctva nie je osobitne upravená ani v Rokovacom poriadku a ani v Štatúte rozhodcovského súdu. Taktiež ustanovenie § 9 ods. 4 zákona č. 244/2002 Z. z. nehovorí nič o forme rozhodnutia o námietke zaujatosti. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že pre rozhodnutie predsedníctva rozhodcovského súdu neplatia ustanovenia § 32 a nasl. (najmä ust. § 38 ods. 1 a 2) zákona č. 244/2002 Z. z. Rozhodnutie predsedníctva možno nanajvýš považovať za „nesprávne označené“ ako rozhodcovské uznesenie, čo však nemá vplyv na jeho vecnú stránku. Keďže predsedníctvo je schopné uznášať sa nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných členov a prítomní boli dvaja (Y. a F.), súd prvej inštancie mal preukázané, že uvedená podmienka bola splnená, na čom nič nemení skutočnosť, že uznesenie bolo podpísané len Y. ako predsedom predsedníctva rozhodcovského súdu. Súd prisvedčil tvrdeniu žalobcu, že v rozhodcovskom spise sa nenachádza zápisnica o hlasovaní predsedníctva, avšak zároveň dodal, že na preukázanie svojich tvrdení bol žalobca povinný navrhnúť dôkazy, že zápisnica nebola vyhotovená (napr. vypočutím členov predsedníctva a pod.). Na základe vyššie uvedeného nebol v konaní preukázaný žalobcom uvádzaný dôvod, ktorý by zakladal dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. f/ zákona č. 244/2002 Z. z.

1.7 Súd prvej inštancie ďalej skúmal opodstatnenosť žalobcom uvádzaného dôvodu na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z. a spočívajúceho v tom, že pri rozhodovaní v rozhodcovskom konaní bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, zakotvená v ustanovení § 17 citovaného zákona. Porušenie tohto ustanovenia žalobca videl v tom, že rozhodcovský súd nerozhodol o celom ním uplatnenom nároku, čím porušil ustanovenie § 33 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. Taktiež došlo aj k porušeniu ustanovenia § 26 ods. 1, poslednej vety citovaného zákona v spojení s ustanovením § 26 ods. 2, keďže rozhodcovský súd na jeho návrh nenariadil ústne pojednávanie. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na článok XII bod 12.7 zmluvy o dielo, v ktorom sa strany dohodli na písomnej forme rozhodcovského konania. Pokiaľ rozhodcovský súd vo veci nenariadil ústne pojednávanie a rozhodol len na základe písomných podaní a listinných dôkazov účastníkov rozhodcovského konania, neporušil tak zásadu rovnosti účastníkov rozhodcovského konania podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z. Súd prvej inštancie dal za pravdu žalobcovi, že z ustanovenia § 26 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. vyplýva, že rozhodcovský súd nariadi ústne pojednávanie vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania aj na návrh účastníka rozhodcovského konania, pričom z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobca navrhol ústne pojednávanie vo vyjadrení k žalobnej odpovedi. Zároveň však súd prvej inštancie skonštatoval, že rozhodcovský súd sa v odôvodnení rozhodcovského rozsudku vysporiadal s otázkou nenariadenia ústneho pojednávania a nevykonania dôkazov v zmysle návrhu žalobcu. Zdôraznil, že keďže sa strany dohodli na písomnej forme rozhodcovského konania, žalobca sa nemohol úspešne domôcť zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu porušenia jeho práva podľa ustanovenia § 26 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z.

1.8 Žalobca v žalobe poukazoval taktiež na to, že na rozhodcovskom súde si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 138.633,37 eur s príslušenstvom, ktorý pozostával z dvoch samostatných nárokov, a to zaplatenia sumy 15.773,06 eur s príslušenstvom z titulu konečného vyúčtovania ceny dodaného diela a sumy 122.860,31 eur s príslušenstvom z titulu vyúčtovania naviac prác. Podľa názoru súdu prvej inštancie, rozhodcovský súd rozhodol o celom žalobcom uplatnenom nároku, keď žalobu zamietol. Pokiaľ žalobca namieta, že nebolo rozhodnuté o nároku na zaplatenie čiastkovej sumy 15.883,06 eur s príslušenstvom, pričom rozhodcovský súd neodôvodnil, prečo bol tento nárok zamietnutý, súd prvej inštancie uviedol, že nie je oprávnený preskúmať vecnú správnosť dôvodov rozhodcovského rozsudku, nakoľko nejde o taxatívne vymedzený dôvod v zákone, na základe ktorého by bol všeobecný súd oprávnený zrušiť rozhodcovský rozsudok. Samotné skutkové, ako aj právne posúdenie prejednávanej veci tak bolo plne v kompetencii rozhodcovského súdu. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že nie je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ustanovenia § 33 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z., pretože rozhodcovský súd rozhodol na základe písomných podaní strán sporu a písomných listinných dôkazov - pri odôvodnenom nenariadení ústnej formy rozhodcovského konania - o celom uplatnenom nároku žalobcu tak, ako to vyplýva zo záhlavia a výroku rozhodcovského rozsudku. Uvedené platí aj vo vzťahu k namietanej, rozhodcovským súdom prisúdenej výške trov konania v prospech žalovaného, pretože

vecnú (ne)správnosť výšky týchto trov všeobecný súd tiež nie je oprávnený preskúmať.

1.9 O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

2. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 41CoR/9/2017-283 z 25. októbra 2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 14Cb/26/2014-225 z 15. decembra 2016 a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 379 a ust. § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania, nakoľko nepovažoval za potrebné zopakovať a ani doplniť dokazovanie. Dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a preto ho podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci nie je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. VK51/2013 z 3. novembra 2014, vydaného Rozhodcovským súdom pri Slovenskej arbitrážnej komore s. r. o. podľa ust. § 40 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z. tak, ako to namietal žalobca. Po preskúmaní predmetnej veci odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie správne aplikoval platnú právnu úpravu, vysporiadal sa so všetkými aspektmi zo zisteného skutkového stavu a podrobne svoje rozhodnutie odôvodnil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočné, logické, presvedčivé a právne správne, obsahuje odpovede na všetky relevantné právne otázky, vznesené v konaní a dokazovanie bolo vykonané plne v súlade s procesnými zásadami, formulovanými vo vtedy platnom a účinnom Občianskom súdnom poriadku.

2.1 Na potvrdenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že postup rozhodcovského súdu podľa ustanovení § 6, § 9 a § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 244/2002 Z. z. a podľa ustanovenia § 19 ods. 2 Rokovacieho poriadku - pri rozhodovaní o námietke zaujatosti ustanoveného rozhodcu JG. - nemožno považovať za nesprávny. Súd prvej inštancie nepochybil, keď skonštatoval správnosť uznesenia predsedníctva rozhodcovského súdu sp. zn. VK51/2013 z 20. októbra 2014, ktorým bolo rozhodnuté o nevyhlúčení R. z pojednávania a rozhodovania veci na rozhodcovskom súde. V tejto súvislosti odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že žalobca a žalovaný sa v rozhodcovskej zmluve nedohodli o postupe podávania námietok voči rozhodcovi. Keď žalobca vzniesol námietku voči rozhodcovi rozhodcovského súdu JG. v zmysle ust. § 9 ods. 4 zákona č. 244/2002 Z. z., R. sa k tejto námietke zaujatosti vyjadril tak, že vo veci sa necíti byť zaujatý. O námietke žalobcu rozhodlo predsedníctvo rozhodcovského súdu v zložení Y. - predseda predsedníctva a F. - člen predsedníctva v súlade s ustanovením § 19 ods. 2 Rokovacieho poriadku. Aj keď žalobca namietal, že predsedníctvo rozhodlo v nesprávnom zložení, túto námietku nemožno považovať za dôvodnú, pretože tak, ako správne uzavrel súd prvej inštancie, zo žiadneho ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva podmienka, že členmi predsedníctva rozhodcovského súdu nevyhnutne musia byť rozhodcovia. K odvolacej námietke žalobcu, že v rozhodcovskom spise chýba zápisnica o hlasovaní predsedníctva pri rozhodovaní o (ne)vyhlúčení ustanoveného rozhodcu odvolací súd uviedol, že tento dôvod, spochybňujúci formálny proces pri vydaní rozhodcovského uznesenia, nebol zo strany žalobcu preukázaný a nemôže preto zakladať dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. f/ zákona č. 244/2002 Z. z.

2.2 K žalobcom uvádzanému dôvodu zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z. odvolací súd - taktiež zhodne s názorom súdu prvej inštancie - uviedol, že záviselo výlučne od úvahy konajúceho rozhodcovského súdu, ako posúdi návrh žalobcu na ústne pojednávanie a či takéto ústne pojednávanie vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania nariadi. Keďže žalobca a žalovaný sa v zmluve o dielo dohodli na písomnej forme rozhodcovského konania, rozhodcovský súd neporušil ustanovenie § 17 zákona č. 244/2002 Z. z. V kontexte s uvedeným odvolací súd poukázal na Rozhodcovský nález rozhodcovského súdu pri IAEL SE sp. zn. 222/2009 z 22. októbra 2009 a dodal, že z uvedených dôvodov na tento odvolací dôvod nebral zreteľ.

2.3 Podľa názoru odvolacieho súdu, rozhodcovským rozsudkom bolo tiež rozhodnuté o celom žalobcom uplatnenom nároku, keď rozhodcovský súd žalobu o zaplatenie 138.633,37 eur s príslušenstvom

zamietol. Odvolací dôvod žalobcu, spochybňujúci tento záver, považoval za neopodstatnený.

2.4 S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd skonštatoval, že odvolacie námietky žalobcu nie sú dôvodné, pretože skutočnosti ním tvrdené boli vyvrátené v konaní pred súdom prvej inštancie, v ktorého napadnutom rozsudku sú zároveň podrobne uvedené a odôvodnené. O trovách odvolacieho konania rozhodol v prospech úspešného žalovaného podľa ust. § 396 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolaním podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolateľ uviedol, že odvolací súd zo skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery a vec nesprávne právne posúdil v právnych otázkach, ktoré vymedzil v dovolaní. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že rozhodcovský rozsudok sp. zn. VK51/2013 z 13. novembra 2014 zruší z dôvodov podľa ust. § 40 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ zákona č. 244/2002 Z. z. a žalovaného zaviazne na náhradu trov konania v prospech žalobcu.

3.1 Dovolateľ uviedol, že nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu, že zo žiadneho ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva, že členmi predsedníctva rozhodcovského súdu musia byť rozhodcovia. Rovnako sa nestotožnil s názorom, že osobitne nie je upravená ani forma rozhodnutia predsedníctva rozhodcovského súdu a neplatia pre ňu ustanovenia § 32 a nasl. (najmä § 38 ods. 1 a 2) zákona č. 244/2002 Z. z., nakoľko členovia predsedníctva neboli rozhodcami. Dovolateľ uviedol, že ak predsedníctvo rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní rozhoduje a vydáva rozhodnutia, musí spĺňať podmienky stanovené v zákone o rozhodcovskom konaní. Ani jeden z členov predsedníctva, rozhodujúceho o námietke zaujatosti rozhodcu R., nebol rozhodcom zapísaným v zozname rozhodcov, pričom zákon č. 244/2002 Z. z. dovoľuje, aby o námietke, uplatnenej proti rozhodcovi, rozhodovala vybraná osoba alebo súd (§ 9). Ak je teda predsedníctvo podľa § 19 ods. 2 Rokovacieho poriadku vybranou osobou, musí podľa ustanovenia § 6 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. spĺňať podmienky uvedené v odseku 1 tohto ustanovenia. Ak Štatút a Rokovací poriadok rozhodcovského súdu takúto podmienku neukladá, potom je v rozpore so zákonom. Rozhodovanie o námietkach proti rozhodcovi podlieha pravidlám, vyplývajúcim zo zákona o rozhodcovskom konaní, je súčasťou rozhodcovského konania a neuskutočňuje sa mimo neho a bez pravidiel. Samotný zákon č. 244/2002 Z. z. predpokladá, že o námietke zaujatosti vydá vybraná osoba rozhodnutie, keď v ustanovení § 9 ods. 5 neumožňuje proti rozhodnutiu o námietke podať opravný prostriedok. Pri rozhodovaní predsedníctva o námietke proti rozhodcovi boli porušené procesné podmienky, následkom čoho žalobca nemohol pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny dosiahnuť vylúčenie rozhodcu, čo je dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. f/ zákona č. 244/2002 Z. z.

3.2 Za nesprávny označil dovolateľ záver odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie, že k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania podľa ustanovenia § 17 zákona č. 244/2002 Z. z. a k porušeniu ustanovenia § 40 ods. 1 písm. g/ zákona o rozhodcovskom konaní nedošlo. Poukázal na ust. § 26 ods. 1 a § 28 zákona o rozhodcovskom konaní (upravujúceho „zjednodušené konania“), z ktorých vyplýva právo účastníka rozhodcovského konania navrhnúť ústne pojednávanie vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania, pričom toto právo nemôže byť popreté alebo vylúčené len z dôvodu, že sa účastníci v rozhodcovskej zmluve dohodli na písomnej forme konania. Uvedené vyplýva aj z toho, že ak by sa účastníci zmluvne dohodli na ústnej forme konania, účastník konania už nemusí podávať ďalší návrh na ústne pojednávanie, pretože konanie musí byť vtedy ústne. Výklad odvolacieho súdu, týkajúci sa procesného práva účastníka podať návrh na ústne pojednávanie, je však opačný a v rozpore s jeho účelom a významom. Dovolateľ upriamil pozornosť na to, že návrh na ústne pojednávanie podal po tom, ako u neho vznikla obava z porušenia jeho procesných práv tým, že rozhodcovský súd umožnil žalovanému predložiť vyjadrenie k žalobe nie v lehote 15 dní, stanovených v ustanovení § 17 ods. 2 Rokovacieho poriadku, ale až v lehote 12 mesiacov, o čom žalobca nebol informovaný a čo považoval

za porušenie zásady rovnosti strán a naviac, keď po doručení žalobnej odpovede zistil, že právny zástupca žalovaného R. C. a ustanovený rozhodca R. sú vo vzťahu neposkytujúcom záruku nestranného rozhodovania rozhodcom. K odkazu odvolacieho súdu na nález rozhodcovského súdu pri IAEL SE z 22. októbra 2009 sp. zn. 222/2009 dovolateľ uviedol, že tento nález nemožno považovať za smerodajný pri posudzovaní záverov všeobecných súdov, keďže nie je možné oboznámiť sa ani s jeho obsahom a odvolací súd ani nešpecifikoval, v čom tento nález podporuje jeho stanovisko k danej problematike.

3.3. Dovolateľ ďalej namietal, že rozhodcovský súd nerozhodol o celom ním uplatnenom nároku, čo odvolací súd v napadnutom rozsudku taktiež nesprávne právne vyhodnotil a zhodne so súdom prvej inštancie sa touto otázkou riadne nezaoberal a neskúmal, či bolo rozhodnuté o dvoch samostatných návrhoch žalobcu tak, ako ich špecifikoval v žalobe, podanej na rozhodcovský súd (jeden návrh na zaplatenie sumy 15.883,06 eur s príslušenstvom a druhý návrh na zaplatenie sumy 122.860,31 eur s príslušenstvom). Z ustanovenia § 33 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. pritom vyplýva, že rozhodcovský súd musí rozhodnúť o každom návrhu uvedenom v žalobe. Rozhodol však len o súčte uplatnených nárokov, čo preukazuje aj odôvodnenie rozhodcovského rozsudku, v ktorom nie je ničím spochybnený návrh na zaplatenie istiny 15.883,06 eur s príslušenstvom. To, či bolo rozhodnuté o každom návrhu možno zistiť len preskúmaním rozhodcovského rozsudku, pričom nepôjde o preskúmanie jeho vecnej správnosti, ale toho, či bolo rozhodnuté v súlade s ustanovením § 33 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby ho dovolací súd odmietol z dôvodu, že v ňom absentuje vymedzenie právnej otázky, ktorá nebola v praxi dovolacieho súdu vyriešená. Dovolanie podľa žalovaného neobsahuje vysvetlenie, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci odvolacím súdom a ako mala byť právna otázka správne posúdená, ktoré konkrétne ustanovenia zákona mal odvolací súd aplikovať, prípadne inak interpretovať, ale je len v rovine polemiky s právnymi závermi súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, pričom len spochybňovanie správnosti ich rozhodnutí a kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Alternatívne, ak dovolací súd dospeje k záveru o prípustnosti podaného dovolania žalovaný navrhol, aby ho zamietol ako nedôvodné a zaviazal žalobcu k náhrade trov konania v prospech žalovaného. K jednotlivým dovolacím námietkam žalobcu uviedol, že zo žiadneho znenia zákona č. 244/2002 Z. z., z Rokovacieho poriadku, resp. Štatútu rozhodcovského súdu nevyplýva, že by členmi predsedníctva rozhodcovského súdu mali byť rozhodcovia. Z ustanovenia § 4 ods. 3 Štatútu pritom vyplýva, že neexistuje povinnosť vymenovať za členov predsedníctva len osobu rozhodcu. Právne posúdenie dovolateľa v súvislosti s osobou člena predsedníctva a rozhodovaním predsedníctva (že sa na nich vzťahujú ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní v rovnakom rozsahu, ako na rozhodcov a ich rozhodnutia) považuje za zavádzajúce, nelogické a nemajúce oporu v príslušných všeobecne záväzných právnych predpisoch a ani v interných predpisoch rozhodcovského súdu, zohľadňujúc prípad, že ak by došlo k odmietnutiu všetkých rozhodcov, neexistoval by funkčný orgán, spôsobilý a oprávnený o takejto námietke rozhodovať. V prípade námietky o porušení zásady rovnosti účastníkov sa žalovaný stotožnil so závermi súdov oboch inštancií. K námietke žalobcu, že rozhodcovský súd nerozhodol o celom uplatnenom nároku, žalovaný uviedol, že žalobca si protirečí, keď v žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku uviedol, že rozhodcovský súd o žalovanom nároku rozhodol a následne poukazuje na porušenie ustanovenia § 33 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Pokiaľ dovolateľ namietka nedostatočné odôvodnenie rozhodcovského rozsudku, tak tento dôvod (nezákonnosť a nesprávnosť rozhodcovského rozhodnutia) nie je zaradený medzi taxatívne vymedzené dôvody na jeho zrušenie. Všeobecný súd len skúma, či boli splnené podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci v rámci rozhodcovského konania a neposudzuje uplatnený návrh aj podľa predpisov hmotného práva.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (ust. § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal žalobca, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie

odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

7. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

8. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

9. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň ktorá ešte v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017). Teda, pokiaľ dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal, tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018). CSP v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa, a nie dovolací súd. Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na hypotézach a domnienkach, akú asi otázku mal dovolateľ na mysli, ktorou sa dovolací súd doposiaľ vo svojej rozhodovacej praxi ešte nezaoberal.

9.1 Dovolací súd konštatuje, že žalobca v podanom dovolaní dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP vymedzil tým, že nesprávne právne posúdenie v rozhodnutí súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu spočíva v tom, že obidva súdy nesprávne posúdili žalobcom uplatnený dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. f/ zákona o rozhodcovskom konaní, pretože dospeli k záveru, že zo žiadneho ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva podmienka, že členmi predsedníctva rozhodcovského súdu nevyhnutne musia byť rozhodcovia a tiež že rozhodnutie predsedníctva rozhodcovského súdu o nevyhlásení rozhodcu JG. bolo len formálne nesprávne označené ako „rozhodcovské uznesenie“, keďže forma rozhodnutia predsedníctva rozhodcovského súdu nie je osobitne upravená ani v Rokovacom poriadku a ani v Štatúte rozhodcovského súdu, pričom ani ustanovenie § 9 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva o forme rozhodnutia o námietke zaujatosti a preto pre rozhodovanie predsedníctva rozhodcovského súdu neplatia ani ustanovenia § 32 a nasl. (najmä § 38 ods. 1 a 2) zákona o rozhodcovskom konaní. Dovolateľ uviedol, že s uvedeným právnym názorom súdov obidvoch inštancií nesúhlasí a je toho názoru, že členmi predsedníctva rozhodcovského súdu, rozhodujúceho o námietke zaujatosti, uplatnenej voči

rozhodcovi, musia byť rozhodcovia, pričom v danom prípade rozhodcovské uznesenie sp. zn. VK51/2013 z 20.10.2014 vydalo predsedníctvo rozhodcovského súdu v zložení Y. - predseda predsedníctva a F. - člen predsedníctva, pričom ani jeden z uvedených členov predsedníctva nebol rozhodcom, zapísaným v zozname rozhodcov. Podľa názoru dovolateľa, ak je predsedníctvo rozhodcovského súdu podľa ust. § 19 ods. 2 Rokovacieho poriadku vybranou osobou, potom podľa ust. § 6 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní musí spĺňať podmienky ustanovené v jeho odseku 1. Pri rozhodovaní predsedníctva rozhodcovského súdu - ako vybranej osoby - o námietke uplatnenej voči rozhodcovi R. došlo k porušeniu procesných podmienok, následkom ktorých žalobca nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť vylúčenie rozhodcu pred vydaním rozhodcovského rozsudku, čo je dôvodom pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. f/ zákona o rozhodcovskom konaní.

9.2 Vychádzajúc z obsahu dovolania, dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ presne nevymedzil a nekonkretizoval konkrétnu právnu otázku, majúcu pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčový význam.

9.3 Úlohou dovolacieho súdu nie je, aby svojim výkladom textu dovolania fakticky dopĺňal, či domýšľal niektoré jeho náležitosti. V prípade absencie vymedzenia kľúčovej právnej otázky, ktorú dovolací súd doposiaľ neriešil, nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesno-právnych a hmotno-právnych otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd. V opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, uvedenej v CSP, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nevymedzil dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ust. § 432 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 421 tohto právneho predpisu. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery by prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (viď R54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia NS SR ako napr. sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013).

9.4 Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že v posudzovanom prípade žalobca využil právo vyplývajúce z ustanovenia § 9 zákona o rozhodcovskom konaní a uplatnil námietku voči určenému rozhodcovi R., o ktorej rozhodlo predsedníctvo rozhodcovského súdu - ako vybraná osoba - v súlade s ustanovením § 9 ods. 4, treťou vetou zákona o rozhodcovskom konaní (čo nie je medzi stranami ani sporné). Rozhodcovským uznesením sp. zn. VK51/2013 z 20.10.2014 predsedníctvo rozhodcovského súdu (v zložení Y. - predseda predsedníctva a F. - člen predsedníctva) rozhodlo tak, že rozhodcu R. nevyvlúčilo z prejednávania a rozhodovania právnej veci žalobcu a žalovaného, vedenej pred rozhodcovským súdom pod sp. zn. VK51/2013 (zo žiadneho ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní alebo iného interného predpisu nevyplýva, že by členmi predsedníctva rozhodcovského súdu - ako vybranej osoby - rozhodujúcej o (ne)vylúčení rozhodcu museli byť výlučne rozhodcovia - poznámka dovolacieho súdu), pričom proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, čo *expressis verbis* vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 5 zákona o rozhodcovskom konaní. Všeobecný súd (vrátane súdu dovolacieho) nie je oprávnený preskúmať správnosť či nesprávnosť rozhodnutia predsedníctva rozhodcovského súdu, ktoré rozhodlo o námietke zaujatosti, uplatnenej voči rozhodcovi, vrátane formálneho procesu, na základe ktorého k pozitívnemu alebo negatívnemu rozhodnutiu o námietke zaujatosti došlo, pretože rozhodovanie o námietke zaujatosti, uplatnenej voči rozhodcovi, je v plnej kompetencii predsedníctva rozhodcovského súdu. Skutočnosť, že predsedníctvo rozhodcovského súdu - ako vybraná osoba - nevyhovelo námietke žalobcu a nevyvlúčilo rozhodcu R. z prejednávania a rozhodovania veci, vedenej pred rozhodcovským súdom pod sp. zn. VK51/2013, neznamená, že žalobcovi bolo odňaté jeho procesné právo namietať rozhodcu a že bol naplnený dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. f/ zákona o rozhodcovskom konaní, t. j. že na vydaní rozhodcovského rozsudku sa zúčastnil rozhodca, ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania (v danom prípade žalobca) pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť.

9.5 Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že dovolací dôvod uplatnený dovolateľom v

tejto časti (§ 40 ods. 1 písm. f/ CSP) nie je vymedzený spôsobom, uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP a preto dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

10. Dovolateľ ďalej prípustnosť svojho dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP založil na tom, že odvolací súd (rovnako ako aj súd prvej inštancie) nesprávne posúdil žalobcom uplatnený dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 písm. g/ zákona o rozhodcovskom konaní, keď nesprávne interpretoval ustanovenie § 26 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní (ktoré korešponduje ustanoveniu § 28 ods. 1 Rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu - poznámka dovolacieho súdu), pričom za otázku zásadného právneho významu považoval to, či bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 písm. g/ v spojení s § 17 a § 26 ods. 1, druhou vetou zákona o rozhodcovskom konaní tým, že rozhodcovský súd na návrh žalobcu nenariadil ústne pojednávanie z dôvodu, že zmluvné strany sa v rozhodcovskej zmluve dohodli na písomnej forme rozhodcovského konania a tiež tým, že rozhodcovský súd umožnil žalovanému vyjadriť sa k žalobe v lehote 12 mesiacov, namiesto stanovených 15 dní.

10.1 Medzi stranami nie je sporné, že v rozhodcovskej zmluve, upravenej v článku XII bode 12.7, sa dohodli na tom, že všetky spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo v budúcnosti vzniknú z tejto zmluvy alebo v súvislosti s touto zmluvou, budú rozhodované v rozhodcovskom konaní v písomnej forme v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní jediným nezávislým rozhodcom Stáleho rozhodcovského súdu Pri Slovenskej arbitrážnej komore s.r.o., IČO: 36 414 603 podľa Rokovacieho poriadku tohto rozhodcovského súdu. Je nesporné tiež, že žalobca vo vyjadrení k žalobnej odpovedi žalovaného a odmietnutí rozhodcu navrhol rozhodcovskému súdu nariadiť ústne pojednávanie na vykonanie dôkazov, ktoré navrhol v žalobe (výsluch účastníkov konania, výsluch svedkov). Návrh na ústne pojednávanie podal z dôvodu, že u neho vznikla obava z porušenia jeho procesných práv po tom, čo zistil, že rozhodcovský súd umožnil žalovanému na vyjadrenie k žalobe namiesto 15 - dní lehotu viac, ako 12 mesiacov, o čom žalobcu ani neinformoval. Uvedené považoval žalobca za porušenie zásady rovnosti strán v rozhodcovskom konaní v zmysle ust. § 17 zákona o rozhodcovskom konaní.

10.2 Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach dovolacieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax, vyjadrenú opakovane vo viacerých, nepublikovaných rozhodnutiach NS SR alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky nie sú známe žiadne rozhodnutia alebo stanoviská NS SR ako súdu dovolacieho, ktoré by dovolateľom vymedzenú právnu otázku v minulosti vyriešili. Z obsahu vyjadrenia žalovaného k dovolaniu vyplýva, že žalovaný netvrdí, že by takáto rozhodovacia prax už existovala. Dovolací súd preto konštatuje, že ohľadom žalobcom vymedzenej právnej otázky, doposiaľ nedošlo k vytvoreniu a ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. So zreteľom na riadne nastolenie právnej otázky spôsobom zodpovedajúcim ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a v prípade, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je procesne prípustné.

10.3 O nesprávnu aplikáciu právneho predpisu ide vtedy, ak (rozhodcovský) súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10.4 Z pripojeného rozhodcovského spisu sp. zn. VK/51/2013 vyplýva, že listom z 12.04.2013 (založený je na č. l. 109) rozhodcovský súd vyzval žalovaného, aby sa v lehote 15 dní písomne, v dvoch exemplároch, vyjadril k pripojenému rovnopisu žaloby z 28.03.2013 a v prípade, ak nárok žalobcu v celom rozsahu neuznáva, súčasne pripojil dôkazy preukazujúce jeho tvrdenie. V prípade, ak sa do uvedeného termínu nevyjadrí, súd bude rozhodovať na základe podkladov, ktoré má k dispozícii. Uvedená výzva bola žalovanému doručená dňa 15.04.2013. Na túto výzvu reagoval právny zástupca

žalovaného listom, ktorý bol doručený rozhodcovskému súdu dňa 14.05.2013 (po uplynutí 15 - dňovej lehoty - poznámka dovolacieho súdu), v ktorom požiadal rozhodcovský súd o predĺženie predmetnej lehoty o 15 dní. Zároveň požiadal rozhodcovský súd o oznámenie termínu, kedy by mu bolo umožnené nahliadnuť do predmetného spisu. V rozhodcovskom spise sa nenachádza žiadne rozhodnutie rozhodcovského súdu o predĺžení lehoty na podanie vyjadrenia žalovanému. K žalobe zaslal žalovaný vyjadrenie (žalobnú odpoveď) rozhodcovskému súdu v podaní zo 07. mája 2014, doručenom rozhodcovskému súdu dňa 12.05.2014. V liste založenom v spise na č. l. 115, označenom ako „odmietnutie rozhodcu, vyjadrenie k žalobnej odpovedi“, doručenom rozhodcovskému súdu dňa 05.06.2014 žalobca navrhol, aby rozhodcovský súd rozhodol na ústnom pojednávaní, po vykonaní dôkazov, ktoré v konaní navrhol. Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. VK/51/2013 z 03.11.2014 rozhodol rozhodcovský súd bez nariadenia ústneho pojednávania s poukazom na to, že účastníci konania sa v rozhodcovskej doložke dohodli na písomnej forme rozhodcovského konania, ako aj s poukazom na neodôvodnenosť prípadného vypočutia svedkov, navrhnutých zo strany žalobcu.

10.5 Podľa ustanovenia § 17 zákona o rozhodcovskom konaní v znení platnom a účinnom do 31.12.2014, účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu.

10.6 Podľa ustanovenia § 26 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní v znení platnom a účinnom do 31.12.2014, ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli na forme rozhodcovského konania, rozhodcovský súd rozhodne, či nariadi ústne pojednávanie alebo či konanie bude písomné. Rozhodcovský súd nariadi ústne pojednávanie vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania aj na návrh účastníka rozhodcovského konania.

10.7 Účastníci konania pred rozhodcovským súdom, nachádzajúci sa v proti sebe stojacich procesných postaveniach, musia mať v rozhodcovskom konaní rovné postavenie a rozhodcovský súd je povinný im v rozhodcovskom konaní poskytnúť rovnakú možnosť na uplatnenie ich procesných práv, resp. na ich obranu (ust. § 17 zákona o rozhodcovskom konaní), čo predpokladá rovnakú možnosť predniesť ich záležitosť, vrátane dôkazov, ako aj poskytnutia lehoty na vyjadrenie k žalobe, a to za podmienok, ktoré ich nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície, než v ktorej sa nachádza protistrana. Súd preto musí zachovať princíp rovnosti zbraní rovnaký a férový vo vzťahu k obidvom stranám v kontradiktórnom postavení, pretože ak tomu tak nie je, môže dôjsť k porušeniu práva účastníka konania na rovné postavenie v rozhodcovskom konaní. Ide o zásadu, ktorá je zakotvená v článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý stanovuje, že všetci účastníci sú si v konaní rovní. Táto zásada je vyjadrená obdobne aj v článku 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Zásada rovnosti sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok pre subjekty, o ktorých právach a povinnostiach rozhodcovský súd rozhoduje, pričom žiaden z účastníkov nemôže byť procesne zvýhodnený. Realizáciou tejto zásady zákon o rozhodcovskom konaní uložil rozhodcovskému súdu povinnosť, aby obidvom stranám sporu zabezpečil rovnaké možnosti. Princíp rovnosti účastníkov je aj interpretačným pravidlom a preto všetky ustanovenia zákona musia byť vykladané v súlade s ním, a to najmä tie, ktoré sa týkajú postavenia účastníkov, priebehu konania a dokazovania. Z ust. § 18 ods. 4, prvej vety zákona o rozhodcovskom konaní vyplýva, že v lehote, na ktorej sa účastníci rozhodcovského konania dohodli (v danom prípade sa nedohodli - poznámka dovolacieho súdu) alebo ktorú určil rozhodcovský súd, žalovaný podá žalobnú odpoveď na rozhodcovský súd. Z ustanovení § 17 ods. 2 Rokovacieho poriadku vyplýva, že tajomník rozhodcovského súdu vyzve žalovanú stranu, aby do 15 dní od doručenia žaloby predložila k nej svoje písomné vyjadrenie, podporené príslušnými dôkazmi. Na žiadosť žalovanej strany môže byť v odôvodnených prípadoch táto lehota predĺžená. V zmysle ust. § 17 ods. 2 Rokovacieho poriadku a § 18 ods. 4 prvej vety zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovský súd vyzval žalovaného, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy písomne, v dvoch exemplároch, vyjadril k pripojenému rovnopisu žaloby z 28.03.2013 a v prípade, ak nárok v celom rozsahu neuznáva, súčasne pripojil dôkazy preukazujúce jeho tvrdenie. Výzva rozhodcovského súdu bola žalovanému doručená dňa 15.04.2013. Žalobná odpoveď (vyjadrenie k žalobe) bola rozhodcovskému súdu doručená dňa 12.05.2014, t. j. po viac ako jednom roku. Listom zo 14.05.2013 žalovaný požiadal rozhodcovský súd o

predĺženie lehoty o 15 dní. V rozhodcovskom spise sa však nenachádza žiadne podanie rozhodcovského súdu, z ktorého by bolo zrejmé, či rozhodcovský súd žalovanému lehotu na podanie vyjadrenia k žalobe predĺžil a akú novú lehotu na vyjadrenie k žalobe určil. V tomto smere treba prisvedčiť žalobcovi, že takýto postup rozhodcovského súdu vzbudzuje odôvodnenú obavu, či účastníci v rozhodcovskom konaní majú rovné postavenie a či žalovaný nebol procesne zvýhodnený pri podaní vyjadrenia k žalobe, ktoré podal po jednom roku od obdržania výzvy rozhodcovského súdu, nerešpektujúc lehotu uloženú rozhodcovským súdom žalovanému. Podľa názoru dovolacieho súdu, k porušeniu zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania došlo aj tým, že rozhodcovský súd nenaradil ústne pojednávanie na návrh žalobcu vo vyjadrení žalobcu zo 04.06.2014, doručenom rozhodcovskému súdu dňa 05.06.2014, v ktorom navrhol nariadenie ústneho pojednávania a vykonanie dôkazov (výsluch účastníkov konania a výsluch svedkov, navrhnutých v žalobe). Z ustanovenia § 26 ods. 1, druhej vety zákona o rozhodcovskom konaní (ktoré je identické s ust. § 28 ods. 1, druhou vetou Rokovacieho poriadku) a ktoré nadväzuje na prvú vetu citovaného ustanovenia vyplýva, že rozhodcovský súd nariadi ústne pojednávanie (je povinný ho nariadiť) vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania aj na návrh účastníka rozhodcovského konania, t. j. ak o to požiada účastník konania. Žalobca o nariadenie ústneho pojednávania požiadal vo svojom vyjadrení, ktoré bolo rozhodcovskému súdu doručené dňa 05.06.2014. Rozhodcovský súd však ústne pojednávania nenariadil, čo v rozhodcovskom rozsudku odôvodnil tým, že účastníci rozhodcovského konania sa dohodli v rozhodcovskej zmluve na písomnej forme rozhodcovského konania. Uvedená skutočnosť nie je sporná, avšak z dikcie znenia ustanovenia § 26 ods. 1, druhej vety zákona o rozhodcovskom konaní vyplýva, že rozhodcovský súd je povinný nariadiť ústne pojednávanie vo veci aj v prípade, ak účastník rozhodcovského konania navrhol nariadenie ústneho pojednávania vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania, čo v posudzovanom prípade bolo splnené, keďže rozhodcovské konanie sa nachádzalo v štádiu jeho začatia. Teda, aj v prípade ak sa účastníci dohodli v rozhodcovskej zmluve na písomnej forme rozhodcovského konania, avšak vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania účastník podal návrh na ústne pojednávanie, rozhodcovský súd bol povinný ústne pojednávanie nariadiť v zmysle ust. § 26 ods. 1, druhej vety zákona o rozhodcovskom konaní v znení platnom a účinnom do 31.12.2014. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, ktoré u žalobcu objektívne vzbudzovali pochybnosť o nerovnom postavení účastníkov rozhodcovského konania, nakoľko k porušeniu povinnosti účastníkov rozhodcovského konania došlo už tým, že rozhodcovský súd umožnil žalovanému podať vyjadrenie k žalobe po uplynutí jedného roka od výzvy rozhodcovského súdu, čím nebola rešpektovaná lehota 15 dní, uložená žalovanému na podanie vyjadrenia k žalobe (z obsahu spisu rozhodcovského súdu nevyplýva, že by ju rozhodcovský súd predĺžil na jeden rok) dovolací súd dospel k záveru, že tým, že rozhodcovský súd na návrh žalobcu, podaný po začatí rozhodcovského konania (vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania) nenariadil ústne pojednávanie, o ktoré požiadal žalobca, porušil zásadu rovného postavenia účastníkov rozhodcovského konania v zmysle ust. § 17 zákona o rozhodcovskom konaní, ako aj právo účastníkov na spravodlivé konanie.

10.8 So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že odvolací súd vo veci nesprávne rozhodol, keď potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, pretože nesprávne posúdil žalobcom uplatnený dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. g/ zákona o rozhodcovskom konaní vo väzbe na ustanovenie § 17 a § 26 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, keď dospel k záveru, že nebola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania. Z uvedeného dôvodu dovolací súd považuje dovolanie žalobcu nielen za prípustné, ale aj za dôvodné. Dovolací súd preto rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 449 ods. 1 a ods. 2 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (ust. § 450 CSP), v ktorom bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku, uplatnené žalobcom. Podľa ust. § 455 CSP je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom dovolacieho súdu.

11. K dovolacej námietke, že rozhodcovský súd nerozhodol o celom predmete konania, nakoľko predmetom sporu boli dva uplatnené nároky v sume 15.773,06 Eur s príslušenstvom (konečné vyúčtovanie ceny diela) a zaplatenie sumy 122.860,31 Eur s príslušenstvom (vyúčtovanie navyše prác), dovolací súd uvádza, že v rámci dovolacieho konania nie je oprávnený preskúmať vecnú (ne)správnosť rozhodcovského rozsudku čo do merita veci, vrátane jeho odôvodnenia, pretože všeobecnému súdu (vrátane dovolacieho súdu) neprináleží preskúmať rozhodcovský rozsudok po

vecnej stránke. Z uvedeného dôvodu sa dovolací súd nezaoberal touto dovolacou námietkou dovolateľa, keďže žalobca podal návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku len v zmysle ust. § 40 ods. 1 písm. f/ zákona o rozhodcovskom konaní (na vydaní rozhodcovského rozsudku sa zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť) a ust. § 40 ods. 1 písm. g/ zákona o rozhodcovskom konaní (bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania).

12. Podľa ust. § 453 ods. 3 CSP o trovách pôvodného konania, ako aj konania dovolacieho, rozhodne súd prvej inštancie.

13. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.